

Μιά μάννα έβοτάνιζε μαζί με τὸ παιδί της
καὶ ὅλο τὸ δασκάλευε καὶ ὅλο τ' ἀρμυρνέει

Μ. Λελέκ., 'Επιδόρπ., 24. 'Η σημ. ἤδη Βυζαντ. Βλ. 'Ιμπέρ-
καὶ Μαργαρ., στ. 343 (ἐκδ. Ε. Legrand) «πολλὰ τὴν δα-
σκαλέψασιν, πλείσια τζ' ἀναθιβάσαν». Συνών. ἀρμυρνέω
πρὸς μὲν ὅτι, σὺμβουλεύω. 3) Διδάσκω ἀνάρμο-
στα, προτρέπω πρὸς τὸ κακὸν κοιν. καὶ Πόντ. Τσακων.
(Μέλαν. Πραστ. Τυρ. Καστάν.): 'Εδασκάλεψές 'το 'ς
τὴν ψευτιά Μεγίστ. Κ' ἡ ἀλεποῦ τὰ δασκαλεύει τὰ παιδιὰ της
Κεφαλλ. 'Η ἀλεποῦ εἶχε μαζί καὶ τὸ ἀλεπονδάκι της καὶ τὸ
δασκάλευε Πελοπν. ('Ερμιόν.) Τὸν δασκάλιψαν γιὰ νὰ κάμ'
αὐτὴν τ' ζημιὰ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πωός σὶ δασκαλεύ' γιὰ νὰ
κάμ' αὐτὲς τίς βιρβαδονδ' λειές δὲν ξέρουν (βιρβαδονδ'-
λειές = ἐρωτοδουλειές) αὐτόθ. Τ' δασκάλιψι νιὰ χαρὰ
d' κονπέλα μας, γ' ναιῖκα! (ἐνν. εἰς ἐρωτοδουλειές) Στε-
ρελλ. ('Αχυρ.) 'Αλλους τὸν δασκάλιψιν Μακεδ. (Καστορ.)
Μὴ δασκαλεύγης ἔτσι τὸ παιδί, γιατί θὰ τὸ χαλάσης Σίφν.
'Ηρθενε δασκαλεμένος καλὰ 'Ανδρ. 'Αν δὲ δασκαλεύιταν
αὐτός, δὲ θὰ ἔκανι τοῦ φόνου Στερελλ. (Αἰτωλ.) Δασκαλεύ' κα
καλὰ ἀπόψι ἰγώ! (ἐμαθα πράγματα πονηρὰ πού δὲν ἤξερα)
Στερελλ. ('Αχυρ.) Δασκαλεύιτι ποντὲ τέτοιους ἀνθρώπους;
(ἐνν. δὲν κατηχεῖται εἰς τὸ κακὸν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'Εν'
ἔγκου τὰ τσεῖα σὶ τὸ 'ἰν' ἔνι δασκαλέγκα πᾶσα 'ργὰ (πάει
στὴ θεῖα του καὶ τὸν δασκαλεύει κάθε βράδυ) Τσακων. Εἶχε
δασκαλέψει τὴ γυναῖκα του ν' ἀρχίσῃ νὰ ρίχνῃ χαλάζι τὰ
χαλίγια ἐπάνω 'ς τὴ σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ Α. Παπαδιαμ.,
Τὰ ρόδι. ἀκρογιάλ., 60. Πολλοὶ ἀρχιζητιᾶνοι τὰ ἐπαιρναν
(τὰ σακάτικα παιδιὰ) μ' ἐνοίκιο, τὰ ἐδασκάλευαν 'ς τὸ ψυ-
χολόγι κ' ἐγύριζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ Α. Καρκαβίτσ., Ζητιᾶν., 73.
|| Παροιμ. Δασκαλιμέν' νύφ', καλὴ ν' κουκυρά! (ἐπὶ γυναικὸς
ἡ ὁποία δὲν ἦτο σεξουαλικῶς ἀψογος, ἀλλὰ μετὰ τὸν γάμον
παριστάνει τὴν ἐνάρετον) Στερελλ. ('Αχυρ.) Συνών. ἀπα-
νω βάνω 4, κουρδίζω.

δασκαλήσια ἐπίρρ. Λεξ. Μπριγκ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. δασκαλήσιος.

Κατὰ τρόπον διδασκαλικόν. Συνών. δασκαλικά, δα-
σκαλίστικα.

δασκαλήσιος ἐπίθ. ἐνιαχ. δασκαλήσιους 'Ηπ. (Θε-
σπρωτ. Κουκούλ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. δάσκαλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ήσιος.

'Ο ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς διδάσκαλον: Πρέπ' νὰ 'χ'ς
δασκαλήσιον μυαλό, γιὰ νὰ τὰ ξέρ'ς αὐτὰ τὰ πράματα 'Ηπ.
(Κουκούλ.) β) Μεταφ., σχολαστικῶς ἐπιμελετημένος: Κοί-
ταξι αὐτὸ τοῦ πιδὶ, δασκαλήσιον γράφ' μου κάμ'! αὐτόθ.
Γνέματα δασκαλήσια 'Ηπ. (Θεσπρωτ.)

δασκάλι τό, Κρήτ. ('Αμάρ. 'Αποκόρ. Μαλάκ. Μύρθ.
κ.ά.) Χίος.

'Εκ τοῦ οὐσ. δάσκαλος κατὰ τύπ. ὑποκορ. Πβ. Γ.
Χατζιδ., 'Αθηνᾶ 29 (1917), Λεξικογρ. 'Αρχ., 10

Δασκαλάκι 3, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: 'Εσκολάσανε τὰ
δασκάλια ἀπὸ τὸ σκολεῖν κ' ἐρχοῦναι Κρήτ. (Μαλάκ.) Τὸ
ρίξανε 'ς τὸ πάλιο τὰ δασκάλια (πάλιο = πάλεμα, πάλη)
Κρήτ. ('Αμάρ.)

δασκαλιάτικα τά, Μακεδ. (Θεσσαλον.)

'Εκ τοῦ οὐσ. δάσκαλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.

-ι ἀτικα < -ι ἀτικός, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., 'Ε-
πιστ. 'Επετ. Πανεπ. 9 (1913), 37 κ.έξ.

'Η ἀμοιβὴ τοῦ διδασκάλου, τὰ διδασκτρα.

δασκαλικά ἐπίρρ. ἐνιαχ. —Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. δασκαλικός. 'Η λ. ἤδη εἰς Βλάχ.,
ἀλλὰ καὶ εἰς 'Ερωτόκρ. Α 2233 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ.) «μὲ
μαστοριά περνοῦσαν | δασκαλικά πορεύουντα».

Τεχνικῶς, ἐπιδεξιῶς ἐνθ' ἄν. Συνών. εἰς λ. δασκαλή-
σιος.

δασκαλική ἡ, πολλαχ. δασκαλική Πόντ. ('Ιμερ. Σάντ.
κ.ά.) δεσκαλική Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. διδασκαλική.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου πολλαχ. καὶ Πόντ. ('Ιμερ.
Σάντ. Χαλδ. κ.ά.): Μὲ τὴ δασκαλική μεγάλωσε τὰ πσιδιὰ
τον καὶ πάντρεψε τίς κόρες του κοιν. Δυὸ χρόνια τώρα
σπούδαζε τὴ δασκαλική Γ. Βλαχογιάνν., Ν. 'Εστ. 17
(1935), 118 || 'Ασμ.

'Α 'ἐμ-μου' ὥτσης τὸ χροῦσό, δῶσε μου σκιά μπατσίρες,
γιατί 'ποὺ τὴ δασκαλιτσή θαρῶ πῶς τίς ἐπῆρες
(σκιά = ὀλίγον, μπατσίρα = χάλκινον νόμισμα, γρόσιον)
Κάρπ. Συνών. εἰς λ. δασκαλεῖα 1.

δασκαλίκι τό, κοιν. δασκαλίτσι Κῶς κ.ά. δασκαλίζ'
πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

'Εκ τοῦ Βυζαντ. οὐσ. διδασκαλίκιον.

Δασκαλική, τὸ ὅπ. βλ., κοιν.: Τὰ βγάξει πέρα μιὰ
χαρὰ μετὰ τὸ δασκαλίκι κοιν. Αὐτὸς θὰ γεράσῃ 'ς τὸ δασκα-
λίκι ἀπάνω 'Αθῆν. Δὲ βγάνει ψωμί τὸ δασκαλίκι Πελοπν.
(Γορτυν.) Παράτησεν δὲ δασκαλίτσιν τζαὶ κάμνει τὸν ἔμ-
βορο Κῶς. Βαρὺ τοῦ δασκαλίζ' Μακεδ. (Βόιον). Βαρέθ' κα
τόσα χρόνια τοῦ δασκαλίζ' 'Ηπ. (Ζαγόρ.) || Φρ. Δασκαλίζ'
φουκαρ' λίζ' (διὰ τὸν γλίσχρον μισθὸν τοῦ διδασκάλου) Μα-
κεδ. Συνών. εἰς λ. δασκαλεῖα 1.

δασκαλικός ἐπίθ. πολλαχ. δασκαλικός Πόντ. (Σταυρ.
Τραπ. κ.ά.) δεσκαλικός Πόντ. (Χαλδ.) δασκαλικός Γ. Ψυ-
χάρ., Ταξιδ. 3, 251 Ι. Δραγούμ., 'Οσοι ζωντ. 2, 155—Λεξ.
Βάιγ. Δημητρ. δασκαλ'κός 'Ηπ. (Κουκούλ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. διδασκαλικός. 'Ο τύπ. δα-
σκαλικός καὶ εἰς Σομ.

Α) 'Επιθετικ. 'Ο ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς διδάσκαλον πολ-
λαχ. καὶ Πόντ. (Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.): Τὰ δασκαλικά τὰ δου-
λειάς (αἱ ἐργασίαι τοῦ διδασκάλου) Τραπ. Δασκαλ'κὸ γράφ'-
μον κὶ δὲ θανά 'νι καλό; 'Ηπ. (Κουκούλ.) Ξεροκεφαλιά δα-
σκαλική χαρακτηρίζει τὴν ἐπιμονή μας καὶ τὴν προσήλωσή
μας 'ς τὸ παλιὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα Σ. Ραμᾶ, Τὰ παλιά
καὶ τὰ καινούργ., 151. Μὲ ... παπαγαλισμὸ ξερωῶν καὶ κού-
φιων πατριωτικῶν λόγων καὶ σαχλοτραγουδιῶν δασκαλικῶν
Ι. Δραγούμ., ἐνθ' ἄν. || 'Ασμ.

Σοφίτσα μου, πουλλίτσα μου, | μικρέσσα δασκαλίτσα μ',
τὰ γράμματά σ' δασκαλικά, | τὰ λόγια σ' εἰν' τδεχέλ'κα
(τδεχέλ'κα = ἀπερίσκεπτα, παιδικὰ) Σταυρ.

Β) Οὐσ. κατ' οὐδ. γένος. 1) 'Ο διδάσκαλος εἰρων. Κρήτ.
β) 'Ο μαθητὴς Κρήτ. γ) 'Ο μικρὸς βοηθὸς ψάλτου Θράκ.
('Αδριανούπ.) Κρήτ.: 'Ασμ.

'Ιννιὰ 'κκλησιές ἀσήμαναν, τὰ μοναστήρια ψάλλουν
κὶ τὰ μικρὰ δασκαλικά λέγουν τὸ Κύριε 'λέησον
'Αδριανούπ.

